

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

آرایه های ادبی

(قالب های شعر، بیان و بدیع)

سال سوم آموزش متوسطه

رشته ادبیات و علوم انسانی

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری
نام کتاب: آرایه‌های ادبی (قالب‌های شعر، بیان و بدیع) - ۲۸۰/۱
مؤلف: روح‌الله هادی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۰۹۲۶۶۰۸۸۳، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
وبسایت: www.chap.sch.ir

صفحه‌آرا: مریم نصرتی

طراح جلد: صادق صندوقی

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

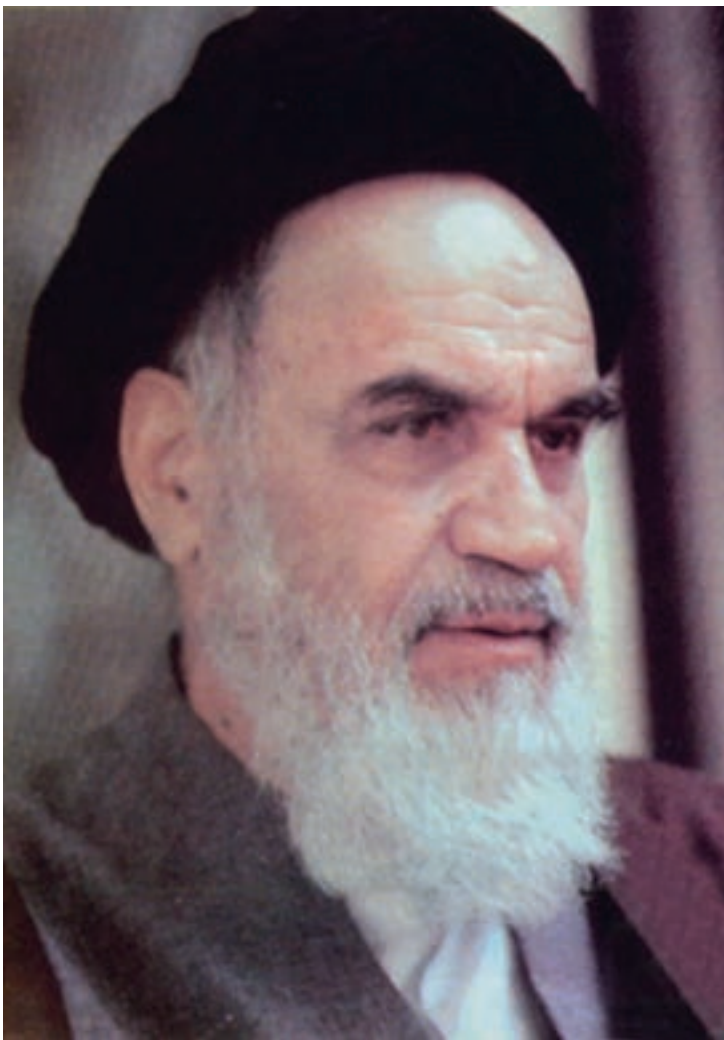
تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۰۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار: ۱۳۹۵

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۴-۳۶-۰۵-۰۰۹۶۴ ISBN 964-05-0036-4

هر قدمی که برای تحصیل علم برمی دارید، قدمی هم برای
کوبیدن خواسته‌های نفسانی، تقویت قوای روحانی، کسب مکارم
اخلاق، تحصیل معنویت و تقوا بردارید.
امام خمینی(ره)

فهرست مطالب

۱	سخنی با معلمان و دانش‌آموزان گرامی
۳	بخش اوّل — مقدمات
۴	درس ۱ — آشنایی با چند اصطلاح
۸	درس ۲ — وزن، اصلی‌ترین عامل موسیقی شعر
۱۳	بخش دوم — قالب‌های شعر فارسی
۱۴	درس ۳ — قصیده، غزل
۲۲	درس ۴ — قطعه، ترجیع‌بند، ترکیب‌بند
۳۰	درس ۵ — مسمط، مثنوی
۳۶	درس ۶ — رباعی، دوبیتی، چهارپاره
۴۳	درس ۷ — مستزاد، شعر نیمایی
۴۹	بخش سوّم — بیان
۵۰	درس ۸ — تشبیه
۵۶	درس ۹ — تشبیه بلیغ
۶۱	درس ۱۰ — استعاره مُصرّحه (آشکار)
۶۷	درس ۱۱ — استعاره مکنّیه، شخصیت‌بخشی (تشخیص)

۷۴	درس ۱۲ - حقیقت و مجاز
۷۹	درس ۱۳ - علاقه‌های مجاز
۸۴	درس ۱۴ - کنایه

۸۹ بخش چهارم - بدیع

آرایه‌های لفظی

۹۰	درس ۱۵ - موسیقی درونی و معنوی شعر، واج‌آرایی، تکرار
۹۹	درس ۱۶ - سجع، انواع سجع
۱۰۴	درس ۱۷ - موازنه و ترصیع، جناس
۱۱۱	درس ۱۸ - جناس تام، جناس ناقص (حرکتی، اختلافی، افزایشی)
۱۲۱	درس ۱۹ - اشتقاق

آرایه‌های معنوی

۱۲۴	درس ۲۰ - مراعات نظیر، تلمیح
۱۳۲	درس ۲۱ - تضمین، تضاد
۱۴۰	درس ۲۲ - تناقض، حس آمیزی
۱۴۶	درس ۲۳ - ایهام، ایهام تناسب
۱۵۳	درس ۲۴ - لفّ و نشر، اغراق
۱۶۱	درس ۲۵ - حسن تعلیل

۱۶۶ منابع و مراجع

علمان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند نظر اصلاحی خود را در باره مطالب
این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۴۸۷۴ - گروه درسی مربوط و یا پیام نگار (Email)
talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دفترتالیف کتاب های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

